

Spelhålan

Spelhålan

drama i fem scener

av Christian Lanciai (2007)

Personerna:

Tre bartendrar,
den förste heter Rudolf
Arthur (Chefen)
Bertil
Albert, garderobsvaktmästare
Lena, Arthurs fru
Inspektör Sebastian
Två andra inspektörer
poliser

Scenen: Ett nattklubbscasino, samt (scen 4) en polisstation.

Copyright © Christian Lanciai 2007

Scen 1

Bartender 1 Han är visst ny här.

2 Chefen tar väl hand om honom.

3 En ny livvakt, en ny kompanjon, eller ett nytt offer?

1 Vi får se. Han verkar hygglig.

2 Och inte alltför oerfaren.

Chefen (kommer fram till dem med Bertil) Detta är Bertil, bröder, min nya medhjälpare. Hjälp honom bli hemmastadd här. Ge honom några drinkar och allt vad han tål. Han behöver ridas in i verksamheten.

1 Livvakt eller kompanjon, chefen?

Chefen Båda delarna. Jag litar på honom. Han kommer från mina hemtrakter och blir en ovärderlig hjälp här när det gäller ordning och kontroll.

2 Får vi bjuda på en drink, kompis?

Bertil Gärna det. Gärna två. Dry Martini.

3 Det ska bli oss ett nöje.

Chefen Då överlämnar jag honom åt er. Kom upp till mig sedan, Bertil. (*går*)

1 Vad har du gjort för att komma på så intim fot med chefen?

Bertil Han behövde tydligen en medhjälpare och fann mig.

2 Hur fann han dig?

Bertil I hamnen.

3 Det säger allt.

1 Nej, det säger ingenting. Vad gjorde du i hamnen?

Bertil Spelade.

2 Låt mig gissa resten. Du vann Du vann för mycket. Du fuskade för skickligt. De fattade det men kunde inte avslöja dig. Du kom undan med det. Och sedan?

Bertil Jag blev överfallen på väg därifrån. Er chef kom emellan. I stället för mig ligger där nu en annan död.

2 Ett misstag, min vän, att vara främling, spela och vinna för bra. Det är att utmana ödet och i vår hamn att direkt riskera livet.

Bertil Ja, jag märkte det.

3 Du måste träffa vår garderobsvaktmästare. Han är allt i allo här, vet allt, känner människorna och är ett orakel. Kom, Albert. *(kallar fram Albert)*

Albert En ny gröngöling, ser jag. Han blir inte långvarig här.

Bertil Har jag haft många företrädare som slutat illa?

Albert Här slutar alla illa.

1 Albert bara driver med dig. Ta honom aldrig på allvar.

Bertil Ingenting är så allvarligt som ett väl grundat skämt.

Albert Var plockade chefen upp honom? I rämnstenen?

1 Var annars?

Albert Han duger. Bara han inte gör någonting.

2 Han kan spela.

Albert Vadå? Piano? Banjo?

2 Så vitt vi kan förstå är han en proffsig spelare som alltid vinner och kommer undan med livet.

Albert Hans liv består alltså av rysk roulette.

Bertil Du har mig.

Albert Då ska vi nog kunna komma överens. Jag har mycket att lära dig.

Bertil Det tvivlar jag inte på.

Albert *(till kyparna)* Varför har chefen anställt honom?

2 De kommer från samma hemby.

Albert Bara därför?

3 Chefen tror på bättre ordning och kontroll.

Albert Omöjligt här. Stick hem, pysen. Du har ingenting här att göra.

Bertil Synd, för jag känner mig redan hemma här.

Albert Åtgärda inte kaoset, så kanske du klarar dig.

Bertil Jag lovar att bara lyda order.

Albert Vad är dina order?

Bertil Att ta det lugnt.

Albert Han har inga order.

1 Då är han farlig.

Bertil Hur så?

1 Om chefen anställer dig som medhjälpare utan att ge dig någon order eller uppgift är du mer än bara en medhjälpare. Då är du redan hans medbrottsling.

Bertil Förklara er.

1 *(Rudolf)* Detta är ett casino, en spelhåla, en nattklubb som har öppet hela dygnet. Här händer allt. Alla affärer som inte kan göras ovan jord görs upp här. Hit kommer alla skummisar, samhällsutstötta, underjordiska skuggfigurer, bankruttörer, förlorare, falska identiteter och andra som har alla skäl att dölja sig för offentligheten. Du är i gott sällskap.

2 Chefen suger åt sig sådana som en svamp och har öga för talanger.

Bertil Jag har märkt det.

Albert Du är redan fast här och kommer inte härifrån utom i fängelse.

Bertil Är det allt? Ingen knarkhantering, ingen langning, ingen prostitution, ingen smuggling, inte ens någon egen produktion?

Albert Det här är ett rent ställe. Bara rysk roulette, ingen smuts.

Bertil Då är det ett ganska unikt ställe.

3 Känn dig som hemma, broder. En drink till?

Bertil Gärna det.

1 Du börjar bra. Fortsätt så.

Bertil Jag har inte ens börjat ännu, bara börjat dricka.

1 Det är det vi menar.
Albert Då vet du ingenting om galjonsfiguren?
Bertil Galjonsfiguren?
Albert (till kyparna) Han vet ingenting.
2 Chefen har en fru.
Bertil Det visste jag inte.
3 Hon är vacker.
Bertil Det förvånar mig inte.
1 Hon är *för* vacker. Alla faller för henne. Många kommer hit bara för att få en skymt av henne. Chefen låter ingen röra henne.
Bertil Hon har inte rätt till ett eget liv?
Albert Broder, du simmar rätt ut i det djupaste vattnet.
Bertil Får man se henne?
1 Det torde bli oundvikligt. Hon bor ju här.
Chefen (kommer in igen) Nå, hur går det? Gör ni honom hemmastadd?
1 Vi försöker. Han säger att han bara börjat dricka än så länge.
Albert Som gröngöling har han äkta fjädrar.
Chefen Akta dig för honom, Bertil. Han vet för mycket. Han är vår alltför frispråkige filosof men oumbärlig som skvallerbytta. Han ser och förstår allt. Håll dig väl med honom. Med din observationsförmåga vill jag egentligen mest bara att du kompletterar honom.
Bertil Han verkar fullkomlig i sig.
Albert Ingen är fullkomlig.
Chefen Man kan alltid eftersträva fullkomligheten och kan göra det.
Bertil Vad vill du jag skall göra? Hålla utkik efter fuskare? Se vad folk gör under borden? Upptäcka svindlare och bedragare? De finns överallt.
Chefen Var mina ögon. Håll vakt. Jag måste sköta affärerna och har inga ögon i nacken. Se alltid vad som händer bakom mig. Var min livvakt. Minns, att jag räddat ditt liv. Du är i min tjänst åtminstone tills du en gång räddat mitt. Sedan får du göra vad du vill. Du får allt vad du vill ha och allt vad du behöver. Var bara observant. Det är det enda jag begär av dig.
Bertil En lätt sak. För en spelare är ingenting naturligare.
Chefen Därför har jag anställt dig som min högra hand. Jag såg genast vad du gick för. Nu vill jag att du träffar min fru.
Lena (kommer in) Så detta är din nya skyddsling. (*sträcker fram handen mot Bertil*)
Bertil (kysser den artigt) Jag visste inte vem jag tjänade.
Chefen Vet du det nu?
Bertil Mer än väl. Lena och jag har känt varandra förut.
Chefen (förvånad) Är det sant?
Lena Alltför sant. Men det var länge sedan.
Bertil Ja, mycket länge sedan.
Chefen Då måste ni ha mycket att prata om. Kan jag lämna er två ensamma?
Lena Lämna honom åt mig. Jag skall ta hand om honom.
Chefen Jag litar på dig, Lena.
Lena Låt oss sätta oss bekvämare. Två Martinis, Rudolf.
Rudolf Kommer. (*visar dem till ett bord. De slår sig ner, Bertil något avvaktande.*)
Lena (rakt på sak) Hur hamnade du här?
Bertil Jag tänkte just fråga dig det samma.
Lena Det är en lång historia. Jag försörjde mig som nattklubbssångerska och hamnade här. Arthur tog hand om mig.
Bertil Är ni gifta?
Lena Inte formellt.
Bertil Jag förstår. Varför övergav du mig?

Lena Det var du som övergav mig.
 Bertil Du kom aldrig till ditt bröllop.
 Lena Jag fick förhinder.
 Bertil Du hörde aldrig av dig.
 Lena Jag försökte.
 Bertil Jag fick höra det värsta om dig.
 Lena Det förvånar mig inte.
 Bertil Vad sysslar Arthur med egentligen?
 Lena Det får du fråga honom. Tids nog förklarar han sig. Han har fattat förtroende för dig från början. Förspill det inte. Men han tar inga risker. Först när han litar fullkomligt på dig blir du insatt i spelet.
 Bertil Spelet?
 Lena Vad är livet utom ett spel? Antingen vinner man eller förlorar man. Man gör vad man kan för att vinna hela tiden. Arthur har hittills vunnit hela tiden. Därför släpper jag honom inte. Varför försökte du aldrig mera ta kontakt med mig?
 Bertil Det var du som släppte den och gjorde den ogripbar. Jag försökte nog, men du försvann utan ett spår.
 Lena Och så fann du mig här, i en tvivelaktig spelhåla under jorden.
 Bertil Spelet drev mig hit. Jag vann en gång för mycket och hade nästan förlorat allt.
 Lena Räknade du mig som en förlust?
 Bertil Den största.
 Lena Du har återfunnit den. Men du får inte inkassera den.
 Bertil Det tänker jag inte göra, då jag inte vill förlora den igen.
 Lena Vi förstår varandra.
 Bertil Det har vi alltid gjort.
 Lena Gå nu. Gå upp till Arthur och hämta direktiv. Han har alltid något viktigt att inviga sina medbrottslingar i.
 Bertil Är jag redan hans medbrottsling?
 Lena Annars var du inte här.
 Bertil Jag tror dig.
 Arthur (griper in) Ett ord med dig, Bertil, om du kan slita dig från Lena ett ögonblick.
 Bertil Naturligtvis.
 Arthur Kom in med mig på mitt kontor. (De går in på kontoret.)
 Du ser min instrumenttavla. Genom den kan jag övervaka hela lokalen och höra allt vad som sägs vid varje spelbord, garderoben, baren och till och med på toaletterna. Du kan koppla in varje spelbord för sig. Det är mycket enkelt. Du får nyckel hit till kontoret, så att du kan komma hit när som helst. Nu vill jag veta vad som tydligen har varit mellan dig och Lena.
 Bertil Det var sju år sedan. Vi skulle ha gift oss. Hon kom aldrig till bröllopet. Jag fick veta att hon lämnat med en annan.
 Arthur Är det allt?
 Bertil Vi har inte haft någon kontakt på sju år. Vi blev båda precis lika förvånade över att se varandra här.
 Arthur Hon har haft många under dessa sju år men aldrig en annan under mig. Kan jag lita på dig?
 Bertil Hon har själv varnat mig för övertramp. Jag kan behärska mig.
 Arthur Jag älskar henne, Bertil. Jag släpper henne aldrig. Hon är det enda i livet jag älskar. Det fanns aldrig någon före henne.
 Bertil Vad hade du då att leva för före henne?
 Arthur En bra fråga. Karriären. Makt. Inflytande. Pengar. Jag fick allt men på fel sätt. Den här anstalten, om jag så får kalla detta etablissemang, är motsatsen till vad det verkar. Du blir insatt i det så småningom, om du sköter dig. Men jag måste varna

dig för det värsta. Det kan uppstå en situation då jag måste försvinna, kanske till och med blir mördad, och då blir hela verksamheten här strandsatt. Om det värsta skulle hända vill jag att du skall vara beredd att ta över. Kan jag lita på dig?

Bertil Varför detta överväldigande förtroende?

Arthur Jag har ingen annan.

Bertil Lena.

Arthur Man kan älska kvinnor, men man kan aldrig lita på dem.

Bertil Så sant som det är sagt.

Arthur Jag tror vi förstår varandra.

Bertil Alltför väl.

Arthur Låt Lena ingå i din övervakning. Kontrollera henne. Var aldrig okunnig om var hon är eller vad hon gör. Gör allt för henne utom att älska henne.

Bertil Har hon lurat dig? Har du saknat kontroll över henne?

Arthur Jag vet inte. För mig har hon alltid varit ett mysterium. Hon har aldrig berättat allt och alltid haft någon hemlighet. Jag har aldrig kunnat vara säker på henne.

Bertil Vilken man kan det på någon kvinna?

Arthur Alla män försöker och misslyckas.

Bertil Kan du inte bara ge mig en vink om vad det handlar om? Jag menar din hemliga verksamhet. Vanligen är det ju droghandel, prostitution, mänskoscuggling, spritlangning, men ditt ställe verkar rent.

Arthur Det är kliniskt. Endast speleriet är inte helt rumsrent. Den verkliga verksamheten handlar om ett unikt monopol, som bara jag har nycklarna till. Du får bara tillgång till dem om jag skulle försvinna.

Bertil Jag skall vara dina ögon. Om ditt liv kommer i fara hoppas jag kunna rädda det.

Arthur Tack på förhand. Jag har brukat klara mig, men man vet aldrig. Låt oss nu ha en festlig middag på tre man hand. Vi måste ju fira vår nya familjemedlem.

Bertil Vem? Jag?

Arthur Vem annars? (*går ut med honom tillbaka mot baren*)

Kom, Lena! Rudolf, tre martini! Vi ska fira i kväll att vår verksamhet i kvadrat nu förhöjts till kubik.

Albert (varnande) Chefen, han är ännu en gröngöling.

Arthur Och du är en kvackande korp som alltid målar fan på väggen.

Albert Inte utan alla randiga skäl.

Arthur Tack vare ditt ständiga förutseende händer inga katastrofer. En martini åt Albert också, så att han nyktrar till från sin obotliga realism.

Albert Tur att någon är realist här. Annars skulle alla duka under borden.

Lena (till Bertil) Albert är vår biktfar, vårt samvete och vår högsta instans. Du kan alltid vända dig till honom med dina problem.

Bertil Tack, jag vet. Jag vill ha så lite som möjligt med honom att göra.

Albert Klok gröngöling.

Arthur Nu, mina vänner, drar vi ut på krogen! (*tar om Lena och Bertil på ömse sidor och drar ut med dem*)

1 Kan vi lita på honom?

2 Chefens motto: att lita på en person tills han sviker.

3 Vem kommer att svika först: han eller hon?

Albert Båda.

1 (*efter en kort förstämmd tystnad*) Jag hoppas du har fel.

Albert Det hoppas jag också.

Scen 2.

Lena Varför kom du tillbaka, Bertil?
Bertil Det var inte meningen.
Lena Jag vet. Men jag kan inte ha två karlar. Jag släppte dig aldrig.
Bertil Jag släppte dig genast men kunde inte glömma dig.
Lena När män kommer ifrån sina kvinnor tror de alltid de värsta om dem. Vad är det värsta du har trott om mig?,
Bertil Allt det värsta. Jag visste inte vem du rymde med, men jag var säker på att han skulle bli kortvarig och att du sedan ständigt skulle sjunka allt djupare med andra misslyckade, urspårade män, då din största svaghet och svåraste fel var att du aldrig kunde vara ensam.
Lena Det gick som du trodde tills jag träffade Arthur. Han räddade mig. Han gav mig en plattform. Han gav mig min anständighet tillbaka och en oomkullrunkelig självrespekt. Jag faller aldrig mer, Bertil.
Bertil Hur många har du sovit med efter mig? Du kunde aldrig stå ut med att bara vara ensam med dina minnen.
Lena Bara en. Bara Arthur.
Bertil Är det sant?
Lena Alla de andra var bara flirtar.
Bertil Inklusivt den du rymde med?
Lena En psykopat från tiden innan jag kände dig. Han dök upp ur tomma intet, och jag kände mig fortfarande ansvarig för honom. Han var i knipa, och jag måste hjälpa honom. Det var tyvärr ett naturligt hinder för vårt äktenskap som dök upp i sista minuten. Det var bättre att ta i tu med det genast än att göra det värre i kyrkan.
Bertil Du kunde ha hört av dig.
Lena Jag försökte.
Bertil Efter bröllopet utan brud spårade jag ur genast och hängav mig åt en försenad svensexa tillsammans med några av mina värsta vänner, som ville fira att mitt äktenskap gått åt helvete innan det ägde rum. Sedan dess har jag varit rotlös och bara irrat omkring, kanske i omedveten sökan efter dig.
Lena Precis som jag.
Bertil Hur gick det med psykopaten?
Lena Han är död. Det visade sig för sent att jag inte kunde hjälpa honom. Han var för desperat och knarkade ihjäl sig.
Bertil Stackars människa.
Lena Milt sagt. Men mellan oss nu står Arthur, och jag kan inte svika honom.
Bertil Inte jag heller.
Lena Kan vi låta bli?
Bertil Det är frågan. Han litar på mig i allt. Han litar på att jag hämtar hem dig om du är ute och svirar för sent. Han litar på att vi inte bedrar honom. Han litar på att vi kan behärska oss.
Lena Vet du vad det är han egentligen sysslar med?
Bertil Ett olagligt monopol av något slag.
Lena Han har inte avslöjat det för mig heller. Alltså har han ändå sina reservationer.
Bertil Vad menar du?
Lena Alltså litar han inte på en fullt ut. Alltså har vi inget annat val än att bedra honom.
Bertil Fresta mig inte.
Lena Vi älskar varandra, Bertil. Det var alltid vi två. Arthur menar sig älska mig och gör det kanske verkligen men älskar sin makt högre. Jag har aldrig älskat

honom då du alltid fanns kvar inom mig. Det var dig jag alltid låg med när jag gjorde det med honom. Därför blev det aldrig några barn. Jag satte alltid en gräns.

Bertil Vi kan inte bedra honom.

Lena Jag kan inte se hur vi skulle kunna låta bli.

Arthur (öppnar dörren) Bertil, ett ord med dig.

Lena Vad är det, Arthur?

Arthur Det angår bara Bertil.

Bertil Jag kommer. (*går in till Arthur på kontoret. Arthur stänger dörren.*)

Arthur Krisen är här, Bertil. Jag måste försvinna. Alla dokumenten med instruktioner, kontakter och koder finns här i denna portfölj. Jag låser upp den från min arm och låser fast den i din. Släpp den aldrig ur sikte.

Bertil Varför måste du försvinna?

Arthur Myndigheterna undersöker mig och försöker tydligt komma åt mig. När jag är borta kommer de att förhöra dig. Du vet ingenting. Kom ihåg det. Fast du vet allt vet du ingenting. Lena vet också ingenting, och henne kan de lugnt förhöra. Jag har med avsikt hållit henne utanför för hennes egen säkerhet. Ta hand om henne medan jag är borta.

Bertil Som hittills.

Arthur Det är jag tacksam för. Nu måste jag bege mig.

Bertil Vart?

Arthur Det är bäst att du inte vet. Jag tar mitt privatflygplan. Det är bäst jag beger mig genast, så jag inte riskerar att polisen genskjuter mig vid flygfältet.

Bertil Är det så allvarligt?

Arthur Det var din första dumma fråga hittills. Var beredd på att jag kanske inte kommer tillbaka. Farväl. (*trycker hans hand*) Alla fullmakter finns i portföljen. (*bryter hastigt upp*)

Lena Arthur!

Arthur Jag lämnar dig i Bertils händer. Håll ställningarna. Om jag kan kommer jag tillbaka. (*kysser henne passionerat*) En sista kyss, min ängel, och farväl till min enda kärlek, som läggs på is framöver. Må vi se fram mot den dag då en ny vår skänker oss solsken igen. (*sliter sig. Försvinner.*)

Bertil Tror du han har anat någonting?

Lena Inte det minsta. Han kan ha känt någon osäkerhet, men inte mer än så.

Bertil Vi får inte svika honom.

Lena Nej, inte så länge han lever.

Inspektör (kommer in) Vi söker Arthur Mannheimer, ansvarig för rörelsen här.

Bertil Ni har just missat honom. I detta ögonblick flyger han över havet.

Inspektör Vi nisstänkte det. En annan patrull är utskickad för att genskjuta honom vid flygfältet.

Lena Vad är han misstänkt för?

Inspektör Han sitter inne med information som vi behöver. Han driver en olaglig verksamhet här. Vi hade tänkt låta honom göra det om han samarbetar. Nu är han på flykt. Alltså vet han mer än vad vi anat. Vet ni något?

Lena Om vad?

Bertil Hon vet ingenting.

Inspektören Vem är ni? Vet ni något?

Lena Bertil är hans personliga livvakt.

Bertil Nej, jag vet ingenting, men om jag får veta något skall jag gärna kontakta er. Vad handlar det om?

Inspektören Ett förbjudet internationellt monopol.

Bertil Som sagt, om jag får veta något skall jag gärna underrätta er.

Inspektören Väntas han över huvud taget tillbaka?

(*Två andra inspektörer inkommer.*)

2 Inspektör Sebastian, en underrättelse av högsta vikt.
Sebastian Nå, gensköt ni honom?
 2 Han lyfte från flygfältet precis när vi hann fram. Fem minuter senare exploderade planet över havet. Ingen kan ha överlevt.
Sebastian En sprängladdning ombord?
 2 Vi har inlett en undersökning av de vrakdelar som kan påträffas.
Lena Hade någon apterat en bomb i hans privatflygplan?
 2 Det verkar så, frun, inställt på utlösning strax efter start.
Sebastian Jag är hemskt ledsen.
Lena (chockad, bedövad, bedrövad) Detta är för mycket.
Sebastian Tyvärr, frun, måste vi alla fall be er komma med till stationen för att utreda allt vad ni vet om honom. Ni lär inte ha varit lagligt gifta. Orkar ni?
Lena Ja, jag orkar. Hellre nu än senare.
Sebastian (vänder sig till Bertil) Er hoppas jag få ett ord med senare.
Bertil Absolut.
Sebastian Vi eskorterar hem madame så fort vi inte längre behöver henne.
Bertil Behandla henne varsamt. Hon är i chock.
Sebastian Tack för upplysningen. Det vet vi nog. Vi kan våra saker. Är ni redo, madame?
Lena Jag har utstått värre chocker, som när min förste brudgum försvann (*med en blick mot Bertil*).
Sebastian Det ska inte behöva ta lång tid. Frun verkar vara sansad, samarbetsvillig och oskyldig, det bästa av allt. (*Poliserna ut med Lena. Bertil går in på kontoret och öppnar äntligen portföljen. Han tror inte sina ögon. Han tar det ena dokumentet efter det andra och häpnar mera för varje ny information...*)
Bertil Det här är ju inte klokt!

Scen 3.

Lena Vad har kommit mellan oss, Bertil? Arthur är ju död.
Bertil Vi vet inte att han är död.
Lena Han är dödförklarad, och vi har varit på hans begravning.
Bertil Utan lik.
Lena Han blir inte mer levande för det.
Bertil Men hans livsverk lever, och vi kan inte låta det förfalla så länge vi inte säkert vet att han är död.
Lena Du har aldrig berättat för mig vad hans livsverk egentligen var. Du är lika hemlighetsfull nu som han var.
Bertil Det är ingenting för kvinnor.
Lena Vi kvinnor är bara till för kärlek, men du har förändrats efter Arthurs bortgång, och hans hemlighet har kommit emellan vår kärlek.
Bertil Jag kan ännu mindre bedra honom nu när han är död.
Lena Alltså accepterar du att han är död.
Bertil Jag accepterar hans officiella dödförklaring, men jag har svårt för att tro på den.
Lena Vad tror du egentligen?
Bertil Att han arrangerade sin död för att komma undan rättvisan och dess snokande undersökningar.
Lena Alltså tror du att han lever och att han var brottslig.
Bertil Ja.
Lena Då är det kört, Bertil. Då är du fast i hans egen fälla och kan aldrig komma ur den förrän du avslöjar hans brottslighet.

Bertil Det kan jag inte göra, Lena, inte så länge det råder det minsta hopp om att han ännu lever. Han räddade mitt liv, och jag är skyldig att rädda hans, om jag kan.

Albert Ni resonerar som om ni varit gifta i femtio år.

Bertil Hur kom du in hit? Vem har bett dig spionera?

Albert Det är mitt yrke. Jag bara är sådan.

Lena Albert vet allt men säger ingenting om det inte är filosofiskt.

Albert Jag är rädd att ni har besök igen.

Bertil Av vem då?

Albert Inspektör Sebastian. (*Denne kommer in.*)

Sebastian Ursäkta att jag stör igen, men vi ger inte upp så lätt. Ni har aldrig samarbetat, monsieur Bertil.

Bertil Det finns ingenting att samarbeta om. Jag vet ingenting.

Sebastian Vi har anledning att tro att ni vet mer än vad som är hälsosamt för er, eftersom Arthurs verksamhet fortsätter fastän han är död.

Bertil Då är han kanske inte död.

Sebastian Vill ni påstå att möjligheten finns att han alltjämt lever?

Bertil Han kanske arrangerade sin död för att undkomma er och få fortsätta sin verksamhet i fred. Har ni undersökt den möjligheten?

Sebastian Vi fann inga rester av hans lik i vrakdelarna av hans flygplan, som han flög ensam, och det mesta sjönk ju i havet och tog troligen med sig hans lik. Det får vi aldrig veta om han inte återuppstår. Så ni räknar med den möjligheten?

Bertil I synnerhet om, som ni säger, hans verksamhet fortsätter.

Sebastian Problemet är att den bedrivs härifrån. Ingen minskning i trafiken har inträtt fastän han är borta.

Bertil Det är inte hans fel.

Sebastian Ni behagar skämta. Låt mig påminna om, att vi när som helst kan stänga ert kasino. Det måste vi göra, om ni inte samarbetar.

Bertil Jag upprepar, att det finns ingenting att samarbeta om. Jag har sagt er allt jag kunnat.

Sebastian Vi är inte nöjda. Då måste vi stänga er rörelse.

Lena Vänta litet, inspektörn., Ge oss en chans. Kanske det verkligen är som Bertil säger, att Arthur gjorde allt för att undkomma er. I så fall måste han förr eller senare komma tillbaka.

Sebastian Han kanske själv installerade bomben på sitt plan och hoppade ifrån det med fallskärm när han utlöste bomben. Någon kanske plockade upp honom i en motorbåt. Han var slug nog att kunna planera sådant. I så fall har han kanske aldrig lämnat landet. Ni kanske gömmer honom här.

Lena Vi försäkrar.

Sebastian Jag tror er. Hade han varit här i gömmorna hade ni vetat det. Ni vet ingenting. Ni är oskyldig. Ni är en kvinna. Men monsieur Bertil här kan bättre bevara hemligheter, om han är motiverad, och vi misstänker att han är motiverad. Jag gör det bara klart för er exakt var vi står. Jag önskar ni kunde vara lika öppen, monsieur Bertil. Vi lämnar er i fred nu tills vidare, men vi kommer tillbaka. Vi kommer alltid tillbaka så länge fallet är olöst. (*bryter upp*)

Lena Nå, Bertil, hur blir det?

Bertil Status quo.

Lena Hopplöst dödläge alltså?

Bertil Jag kan inte avslöja för dig hans hemlighet, inte så länge det finns den minsta chans att han kan komma tillbaka. Jag kan inte förråda honom.

Lena Vad finns det att förråda? Om han inte var hederlig måste du avslöja honom, åtminstone för mig, hans naturliga hustru.

Bertil Nej, eftersom han aldrig gjorde det själv.

Lena Du är hans livegna slav fastän han är död.

Bertil   Provocera mig inte.

Lena   Då tar jag mig andra män. Många vill ha mig.

Bertil   Är det en krigsförklaring?

Lena   Nej, ett ultimatum.

Bertil   Jag kan inte bedra honom med dig, men jag kan ännu mindre låta dig bedra honom med andra.

Lena   Försök om du kan.

Bertil   Försöker du utmana mig?

Lena   Nej, jag utmanar dig.

Bertil   Du gör det bara svårare för oss båda.

Lena   Vi lever ju tillsammans. Varför då göra det komplicerat? Varför inte fördela bekymren rättvist? Varför vill du inte dela med dig av dig själv? Är du så fördärvad av Arthurs testamente att du vill göra mig lika mycket till en livegen slav i glasbur som han gjorde?

Bertil   Han gjorde dig aldrig illa.

Lena   Nej, men i stället lade han mig på is. Var det bättre?

Bertil   Han älskade dig.

Lena   Gjorde inte du det då? Gör inte du det då?

Bertil   Jo.

Lena   Kom loss då med din kärlek! Låt mig inte svälta! Låt mig inte rymma igen som från vårt bröllop!

Bertil (*sänker huvudet*) Bertil var en mellanhand i en internationell penningtvätt som försiggick mellan västerländska demokratier å ena sidan och asiatiska diktaturer å den andra, tack vare vilken de asiatiska diktaturerna kunde fortsätta sin obegränsade korrupsions utveckling med västerländsk hjälp.

Lena   Så det handlade alltså om politik.

Bertil   Arthur var mellanhanden och koordinatören som fick det att fungera. Han gav mig alla nycklarna i min hand innan han försvann. Jag kan inte svika honom, i synnerhet inte om chansen finns att han kommer tillbaka.

Lena   Och om han inte kommer tillbaka?

Bertil   Så länge han inte gör det finns ändå alltid chansen att han gör det.

Lena   Det handlar alltså om den högsta världspolitikens innersta rutenhet.

Bertil   Precis. Arthur utnyttjade den till att skaffa sig makt över världens mest korrumperade affärer.

Lena   Vilka diktaturer handlade det om?

Bertil   Kina och Burma, Afghanistan och Pakistan.

Lena   Knark alltså?

Bertil   Ja.

Lena   Älska mig, Bertil, innan det är för sent, innan han kommer tillbaka. Låt oss glömma honom och hans maktvansinne. Låt dem stänga nattklubben om de vill. Vi är inte ansvariga för hans verksamhet. Han har ju själv valt att vara död!

Bertil   Bara för lagen, rättvisan och myndigheterna. Jag är rädd att han är mera levande än någonsin.

Lena   Om vi bedrar honom kanske han kommer tillbaka.

Bertil   Skulle vi bara därför bedra honom?

Lena   Varför inte? Se det som vår utmaning mot honom. Han måste ju själv ha räknat med den möjligheten. Han var ju inte dum.

Bertil   Men vi kanske är dumma om vi sviker honom.

Lena   Vi är dumma om vi inte gör det. Det var han som svek oss. Han får skylla sig själv.

Bertil   Jag kan inte bärga mig, Lena. Min kärlek är hopplös.

Lena   Min också. Ännu en sak vi har gemensamt.

Bertil   Att bedra honom känns som ett värre brott än hela hans verksamhet.

Lena Det är han som får förklara sig om han kommer tillbaka.
Bertil Ja.

(*De tar varandra i handen, och hon leder ut honom.*)

Scen 4. Polisstationen.

Sebastian Nå?

Lena Vi vet nu att Arthur lever och att han kan komma tillbaka när som helst. Vi ville därför be er att vara försiktiga och inte genast klumpigt försöka fånga honom, så att han bara flyr undan igen.

Sebastian Vad vet ni om verksamheten?

Lena Penningtvätt. Genom Arthur köper diktaturer i Asien som Burma, Kina, Afghanistan och Pakistan in sig i västvärlden, som tackar och tar emot och blundar för var pengarna kommer ifrån, som väst återinvesterar i Burma, Kina, Pakistan och Afghanistan, vilka investeringar diktaturerna reglerar och blir feta på.

Sebastian Är det allt?

Lena Är det inte illa nog?

Sebastian Politisk penningtvätt är inget vi kan lägga oss i. Vi misstänkte vanlig internationell knarkhandel. Vi såg penningflödet till och från Arthurs verksamhet, men vi trodde källan var mera konkret. Regeringar, hur skurkaktiga och diktatoriska de än är, kan aldrig dras inför domstol i annat land.

Lena Men pengarna som tvättas kommer ju från dessa länders knarkindustrier!

Sebastian Det hjälps inte. Det är inte vårt land. Gå hem, madame, och tack för er information. Vi skall informera Interpol, FBI och kanske CIA om denna verksamhet och enligt vårt löfte lämna er nattklubb i fred i hopp om att er man kommer tillbaka, så att vi då likväl kan sätta fast honom för olaglig spelverksamhet och penningtvätt. Och vi skall noga följa ert råd och vara diskreta. All bevakning av ert etablissemang drar vi tillbaka, så att er man kan känna sig säker nog att våga återkomma. Är ni villig att förråda honom?

Lena Hur?

Sebastian Låta oss veta när och var vi kan gripa honom.

Lena Ja.

Sebastian Vi ska ge er ett hemligt telefonnummer och en kod med vilken ni kan ge oss vilken information som helst utan att någon som eventuellt hör det kan misstänka något allvarligt budskap. Blir det bra så?

Lena Ja.

Sebastian Tack, madame, för ert samarbete. Var det monsieur Bertil som äntligen gläntade på dörren?

Lena Ja.

Sebastian Hälsa och tacka honom för hans äntliga samarbete.

(*Lena bryter upp och lämnar snabbt. Sebastian öppnar dörren för andra inspektörer som kommer in.*)

Den korken satt hårt åt. Vad tror ni? Kan vi sätta dit honom?

2 Ja, om han bara visar sig.

Sebastian Risken är att vi avbryter en internationell blomstrande ekonomisk omsättning.

3 Det är inte vårt problem. Penningtvätt är förbjudet i vårt land.

Sebastian Ändå gör alla det som kan. Den här gynnaren hade oturen att bli förrådd av sina egna. Vad tror ni? Kan vi sätta dit hans hustru och monsieur Bertil för att ha hjälpt till?

2 De har ju förrått honom.

3 Lagen skyddar dem som kronvittnen.
Sebastian Just det. Men ännu har vi ingen fångst. Låt oss nu vila tyst och lugnt på våra krokar.

Scen 5.

Bertil sitter på kontoret och ruvar.

Bertil Hur länge skall vi hållas i denna outhärdliga spänning av ovisshet? Lever du eller är du död? Du lämnade ett makalöst imperium i arv åt mig som nu din hustru och min älskarinna förrått åt myndigheterna. Och vad händer? Ingenting! Ingen rättvisa slår till, och f du förblir borta, som om du hånade oss. Om du ännu lever måste du vara i närheten, och i så fall vet du säkert allt om mitt och Lenas förhållande. Vi har bedragit dig, Arthur. Vad tänker du göra åt det?

Arthur (dyker oväntat upp) Ursäkta att jag dröjt så länge, Bertil.

Bertil Arthur! Där är du ju!

Arthur Tack för att du skött så väl om mina affärer. Jag visste att du var ordentlig.

Bertil Jag har bara hållit karusellen i gång, som en annan maskinist.

Arthur Hur mycket vet myndigheterna? Jag vet att Lena gick till polisen för att skvallra. Jag bad dig att inte lita på henne.

Bertil Polisen vet allt men är inte intresserade. De blandar sig inte i internationella affärer. Men du tar en risk med att uppenbara dig. De kanske redan har dig på kornet.

Arthur Om Lena sladdrat det allra minsta är ändå allting förlorat.

Bertil Du vet hur kvinnor är. Även om de berättar allt blir de aldrig tagna på allvar då de aldrig kan förmedla något begripligt.

Arthur Jag hoppas du har rätt. Jag kom mest tillbaka bara för att tacka dig och äntligen visa att jag lever. Det misstänkte ni väl hela tiden?

Bertil Naturligtvis. Polisen också.

Arthur Det borde de inte ha gjort. Min flykt var vattentät. Jag kunde inte ha överlevt. Jag har många fiender som haft skäl att vilja se mig förolyckad och gärna placerat en bomb. Allt detta visste polisen. Var det du eller Lena? (*Bertil tvekar.*) Det spelar ingen roll. Det är som det är. Ruljangsen, mitt livsverk, fungerar, och det är huvudsaken och tack vare dig. Helst lämnade jag allt åt dig och försvann för gott med Lena.

Bertil Jag kan inte sköta det ensam.

Arthur Jag vet. Därför kom jag tillbaka.

Lena (upptäcker dem) Arthur! Du borde inte ha kommit tillbaka! Polisen lurar på dig.

Arthur Lena, du har förrått mig.

Lena Vem har förrått vem? Du övergav mig utan ett livstecken på tre månader. Du har hållit oss i spänning utan att låta oss veta om du var levande eller död.

Arthur Ni gick väl på min begravning?

Lena Det hade bara fattats annat.

Arthur Varför vet polisen att jag lever?

Lena Den vet lika litet som vi. Vi anade en list och polisen likaså.

Bertil Arthur, du hade alla motiv till att gå under jorden och helst som dödförklarad för att skaka av dig vissa fiender och spårhundar. Dina motiv var större än eventuella mördares. Polisen är aldrig dum och släpper aldrig taget.

Arthur Jag vet. Jag tog en risk, men det var nödvändigt. Jag måste helt enkelt ta semester. Tyvärr kunde jag inte ta arbetet med mig, men du har skött det bra, Bertil. Du har hållit nätverket intakt.

Bertil Vart går vi härifrån? Har du kommit för att stanna? Med att bara visa dig måste du förstå att alla blodhundar genast tar upp jakten igen.

Sebastian (uppträder) Välkommen tillbaka till sinnevärlden, Arthur. Vi har väntat på er.

Arthur (till Bertil och Lena) Visste ni att de var här?

Sebastian Nej, Arthur, de visste ingenting. Men ni är i säkrare händer i våra än i någon annans. Vi vill egentligen bara ställa några frågor.

Arthur (inser att spelet är förlorat) Men varför står vi här och trängs i kontoret? Låt oss gå ut i baren, vet jag, och ta oss ett glas och slappna av. Spelet är ju ändå förlorat, och jag har ingenting kvar att dölja. Det mesta vet ni ju redan, för resten. Ni saknar bara detaljerna, teknikaliteterna och nätverket. Rudolf, ge oss alla en omgång. Det behöver vi.

Albert Är spelet äntligen över, chefen?

Arthur Bara för din del. Inte för min.

Sebastian Egentligen har vi bara en enda fråga. Varför?

Arthur Ni siktar djärvt direkt på hjärtpunkten, inspektörn. Varför spelar man? För att det är spännande och det finns möjligheter till vinster och överraskningar. Det är underhållande. Det är aldrig tråkigt.

Sebastian Ta det ifrån början.

Arthur Min nattklubb gick bra. Jag höll mig inom förnuftets gränser och tog inga risker. Det har aldrig konsumerats droger i min nattklubb, och spriten har alltid varit ren. Den blev populär och berömd för sin "rätta stämning". Lena här blev kronan på verket som stjärnattraktion. Alla ville uppleva henne igen, hennes sång, hennes personlighet, hennes magnetism och fullständigt äkta naturlighet. Så fick jag en förfrågan från Panamá. Det var under Noriegas tid. Så började det. Jag antog utmaningen. Det var spännande. Jag tog emot beställningar. När Panamá tog slut utan att jag blivit komprometterad fick jag andra beställningar, från Burma, från Afghanistan och Pakistan. Hjulet hade börjat snurra, och det var bara att hålla det i gång. Nätverket var idiotsäkert. Ingen kunde penetrera det eller avslöja det. Jag hade ju kontakter överallt, och alla tjänade på affärerna. Klienterna var nöjda och kom med större beställningar. De litade på mig, och hela verksamhetssystemet var vattentätt. Det var bara att fortsätta.

Sebastian Inga moraliska skrupler? Inga frågetecken om var pengarna kom från?

Arthur Det är det sista man frågar i penningtvätt. Den första fråga man ställer skrämmar bort kunden för gott, och då förlorar man genast alla. Det vet väl ni, inspektörn.

Sebastian Så alla dessa offer runt hela världen, alla dessa kokainister och heroinister och alla dessa aidsfall till följd av sprutnarkomani rörde er aldrig i ryggen? Burma har ju under decennier försörjt halva Amerika och Australien med heroin och haft monopol på sin droghandel och till och med uppmuntrat befolkningen till större heroinförbrukning för att öka sina vinster, med den påföljd att Burma har den värsta aidssituationen i Asien.

Arthur Är ni så naiv, inspektörn? Är ni fullkomligt omedveten om världens aktuella situation? Vet ni inte att världen lider av en överbefolkning som hotar få hela planetens ekosystem och naturbalans att kapsejsa? Vet ni inte att världens befolkning har fördubblats på 40 år och fortsätter att fördubblas snabbare och snabbare? Varför då försöka hejda en enda av naturens försvarsreaktioner, som människans onaturlighets självdestruktivitet? Varför hejda syndafloden av droger, om den rensar ut rötäggen av mänskligheten? Varför försöka stoppa aidsepidemin, om den nu verkligen kan stoppa befolkningsexplosionen? Varför hejda naturliga självstädande naturreningar som malaria och tuberkulos? Varför spela Don Quixote och förvägra väderkvarnarnas rätt till självförsvar? Ärligt talat, inspektörn, er fråga förvånar mig. Varför frågar ni inte i stället om de kinesiska beställningarna och varifrån de statliga myndigheterna där får sina extrema rikedomar? Det är ju inte bara från alla de plundrade tibetanska och buddhistiska klostren, utan en betydligt

mer lönande verksamhet på sistone är konfiskerandet av fångslade Falun Gong-anhängares njurar, lever, hjärtan, lungor och andra användbara organ. Den kinesiska organmarknaden är helt öppen och annonseras på Internet, medan ingen ställer frågan varifrån organen kommer, inte ens ni. Men offren får ingenting, de skall ju ändå dö. De är ju ändå bara värdelösa nollor i miljarddiktaturen och dessutom menlösa Falun Gong-meditörer, medan vinsterna sväller i det regerande partiets kassor och behöver tvättas.

Sebastian Och ni kan med att göra det, fastän ni själv reagerar mot omänskligheten?

Arthur Inspektörn, jag njuter av det, men inte som ni tror. Jag njuter av mänsklighetens fåfängas skådespel. Det är inte penningens makt jag njuter av, utan det är min makt att när som helst kunna sabotera detta universella vansinne, avslöja det och ställa det mot väggen. I årtal har jag funderat: hur långt skall jag låta det gå? Hur mycket värre skall jag låta det bli? Hur höga skall jag låta insatserna torna upp sig? Men ingen spelare vill sabotera spelet. Så länge han har någon resurs kvar är det i hans intresse att bevara och driva upp spelet. Jag är bara en spelare och spelar. Hittills har jag vunnit och låtit alla deltagare vinna. USA, England, hela västvärlden, Japan, Australien, Indien, alla har vunnit på Burmas droghandel, Kinas organexport, Afghanistans opiumodlingar och Pakistans herointrafik. Förlorarna försvinner och försvinner frivilligt.

Sebastian (till Lena) Och ni misstänkte ingenting under era år med honom?

Lena (enkelt och rättframt) Nej.

Arthur Inspektörn, ni kan störa och sabotera spelet om ni vill, ty ni har skaffat er makt över mig. Ni kan stänga min nattklubb och beröva mig min täckmantel och göra det offentligt, och då stannar roulettehjulet, och hela mitt spel är förlorat för alltid. I stället tar då andra över ruljangsen, och de kan hålla på i årtal utan att ni kan spåra upp dem och röra dem, som jag. Jag ville bara varna er.

Sebastian Vi vet för mycket om er för att kunna låta er fortsätta. Vi har sänt en preliminär rapport till Interpol och FBI. Vi har gått för långt för att kunna gå tillbaka. Jag beklagar, monsieur Arthur, men tyvärr måste vi arrestera er för olaglig spelverksamhet och stänga ert etablissemang.

Arthur Om ni dömer mig har jag också rätt till rättvisa. Varför förrådde du mig, Lena?

Lena (rättframt) Därför att jag älskade en annan.

Arthur Jag visste det. *(tar plötsligt fram en revolver och skjuter henne direkt i huvudet. Hon dör genast och faller i en blodpöl av slamsor och hjärnsubstans.)* Döm mig nu, inspektörn. Det var för hennes skull jag skapade min värld.

Bertil Den hade kunnat fortsätta om du inte kommit tillbaka, Arthur. Nu är det för sent. *(tar fram en revolver och skjuter honom direkt i hjärtat. Han griper förvånad i Bertils krage men segnar ner död på fläcken.)* En spontan reaktion, inspektörn. Jag beklagar. Han tog ifrån mig allt jag älskade.

Sebastian Vi beklagar också, monsieur Bertil. Ni är nu vår man, arresterad för dråp, medan den verkliga brottslingen kom undan. Ni lät honom komma undan. Man kan nästan säga att ni räddade hans liv. Nu behöver ingenting komma fram, och vi kan fortsätta jaga penningtvättare i största diskretion.

Bertil Han räddade en gång mitt liv. Han bar alltid revolver på sig och lärde mig att göra det samma. Nu är vi kvitt, Arthur. *(kastar revolvern på liket)*

Sebastian Se till att göra rent här. Det är på vårt ansvar att åtminstone baren kan fortsätta att fungera.

Rudolf Tack, inspektörn.

Sebastian Bär för Guds skull ut de här söliga liken!

Polis 2 (tar hand om Lena) Synd på en sådan fullkomlig skönhet. Någonting säger mig, och mest av allt hon själv, att detta var fullkomligt onödigt. *(går sist ut)*

Albert (när alla gått) Den ryska rouletten tog ut sin rätt.
Rudolf Och vi är nu arbetslösa.
2 Tacka poliserna för det. Arthur var en bra chef.
3 Bertil också. *(De fortsätter att putsa glasen.)*

Kausani, 3.11.2007